

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Politiek en mobiel gaan niet samen

van Eijk, N.

Publication date

2012

Document Version

Final published version

Published in

BTG-Magazine

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Eijk, N. (2012). Politiek en mobiel gaan niet samen. *BTG-Magazine*, 20(78), 30.
<http://magazine.btg.org/author/nicovaneijk/>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Politiek en mobiel gaan niet samen

Column Nico van Eijk

In 1994 begon KPN als eerste met gsm, Libertel (nu Vodafone) volgde in 1995. De frequenties werden verdeeld op grond van een vergelijkende toets. Vervolgens werden in 1998 de DCS 1800 frequenties geveild waardoor Dutchtone (Later Orange), Telfort en – via wat tussenwegen – T-Mobile de markt betraden. In 2000 werden de umts-frequenties verdeeld aan toen nog vijf partijen (inmiddels terug naar drie doordat KPN Telfort overnam en T-Mobile Orange verwierf).

Vorig jaar werden opnieuw frequenties voor mobiel gebruik geveild in de 2.6 GHz-band, die gebruikt zal gaan worden voor de nieuwe vierde generatie mobiel, LTE. Frequenties gingen naar de drie zittende partijen maar er zijn twee mogelijke nieuwkomers in zicht: Ziggo 4 (een samenwerking van kabelexploitanten Ziggo en UPC) en Tele2.

Even ter vergelijking: Duitsland begon in 1992 met gsm, gaf in 1993 frequenties uit voor DCS 1800 en in 2000 voor umts. Frequenties in de 2,6 GHz-band werden samen met 800 MHz-frequenties verdeeld in 2010 ten behoeve van de vierde generatie mobiele telefonie (LTE). LTE is er inmiddels operationeel.

Met uitzondering van umts is het beeld duidelijk. Nederland loopt niet voorop bij het verlenen van vergunningen voor mobiele communicatie. Bij de vierde

generatie mobiele telefonie, LTE, is het niet anders. Weliswaar zijn vorig jaar de 2,6 GHz-frequenties verdeeld, maar voor een goed LTE-netwerk moeten die worden gecombineerd met tenminste 800 MHz-frequenties en het liefst ook nog eens met 1800 MHz-frequenties. Sinds kort weten we dat de 800 MHz-frequenties eind van dit jaar geveild zullen worden. Tegelijkertijd worden de 1800 MHz-vergunningen verlengd waardoor deze frequenties pas begin 2015 allemaal beschikbaar zijn om ingezet te kunnen worden voor LTE.

4G alleen op basis van een mix van 800 MHz- en 2,6 GHz-frequenties zal dus niet eerder dan 2013/2014 een feit zijn en de combi van 800/1800/2600 dus nog later. Oftewel: weer minimaal twee jaar achterstand ten opzichte van Duitsland, dat overigens niet het ultieme gidsland is. Elders in de wereld zijn voorbeelden dat het nog sneller kan. Het is niet zonder reden dat de nieuwe iPad voor LTE geschikt is, zij het alleen voor de Amerikaanse standaard, die weer andere frequenties gebruikt dan in Europa. Dus geen nieuwe iPad kopen om er snel mee te kunnen internetten via een Europees LTE-netwerk.

De oorzaak voor het achterlopen van Nederland is duidelijk: de politiek. Frequenties verdelen is in Nederland – in tegenstelling tot veel andere landen in Europa – uitsluitend een politieke aangelegenheid. Het is de minister die frequenties verdeelt, niet

een onafhankelijke toezichthouder. Door deze ministeriële verantwoordelijkheid is frequentieverdeling een speelbal van de politiek geworden. Telkens is als gevolg van acties in het parlement de voorgenomen verdeling vertraagd. Bij gsm, bij DCS 1800, bij umts, bij 2,6 GHz en nu weer bij LTE (800/1800 MHz).

Het meest schrijnend is wel het feit dat vergunningen voor 1800 MHz verlengd moesten worden: de opgelopen vertraging is dusdanig groot dat de continuïteit van de mobiele dienstverlening in gevaar dreigde te komen. Een knap resultaat wanneer je eigenlijk vijftien jaar – zolang was de oorspronkelijke vergunningsduur – de tijd hebt gehad om te bedenken wat er vervolgens met de frequenties zou moeten gebeuren. De politiek heeft zo haar eigen beeld opgebouwd over hoe de markt er uit zou moeten zien. Deskundige adviezen negeren en zelf willen sturen op het aantal nieuwkomers en het beperken van zittende partijen heeft in ruim twintig jaar weinig opgeleverd, zo lijkt de conclusie te moeten zijn. Het is in Nederland niet veel anders gesteld dan elders: drie tot vier spelers die om de gunst van de gebruikers strijden in een volwassen markt met weinig ruimte meer voor grote groei. Frequenties zijn maar een klein radertje in het grote spel. Je kunt niet zonder, maar uiteindelijk heeft het gevecht toch vooral op de markt zelf plaats. En dan zijn de mogelijkheden om via frequentiebeleid te sturen al snel op.